

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Naturvårdsenheten
Thorbjörn Schafferer

Beslut
2006-04-27

Diarienummer
511-33973-2004

Sida
1(13)

Till
/enligt sändlista/

Bildande av Risheds naturreservat

Uppgifter om naturreservatet

Benämning:	Risheds naturreservat.
Kommun:	Ale.
Församling:	Starrkärr.
Läge:	Ca. 2 km ÖSÖ om Alafors tätort, intill väg 1968 mot Starrkärr-Kilanda.
Areal, naturtyper:	46 hektar, varav lövskog 26 ha, granskog 2,5 ha, öppen betesmark 15 ha, åker 2 ha och vattendrag 0,5 ha.
Gränser:	Se beslutskarta, <i>bilaga 2</i> .
Fastigheter och ägare:	Sju fastigheter: se förteckning i <i>bilaga 4</i> .
Nyttjanderätter m.m.:	Jakt, bete, brunn och luftledningar: se <i>bilaga 4</i> .
Kartor:	Ekonomiska kartan 7B 5g. Topografiska kartan 7B NO.
Naturgeografisk region:	21a: Sydöstra Norges och sydvästra Sveriges kuperade barr- och lövskogslandskap, Östfold –Dalslandsområdet.
Fornlämningar:	Nr 92, Kyrkvägsstenen.
Förvaltare:	Stiftelsen för Västsvenska Fritidsområden (Väst-kuststiftelsen).

Beslut om bildande

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (SFS 1998:808) att det område, benämnt Risheds naturreservat, som anges på bifogade karta (bilaga 2) skall utgöra naturreservat. Den närmare avgränsningen i fält märks ut genom Lantmäteriets försorg.

Reservatsbildningens syfte

Syftet med reservatsbildningen är att bevara områdets värdefulla lövskogar, ängsmarker och vattendrag med tillhörande växt- och djurliv. I syftet ingår också att hålla området tillgängligt för friluftsliv.

Se vidare nedan under rubriken Skälen för reservatsbildning, sidan 9.

Beslut om föreskrifter m.m. för naturreservatet

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att följande föreskrifter skall gälla (A-C nedan). Vidare meddelar Länsstyrelsen bestämmelser om skötselplan och förvaltning enligt 3 och 21 §§ samma förordning (D nedan).

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägarers och annan sakägares rätt att använda mark- och vattenområde.

Utöver vad som är föreskrivet enligt andra författningar gäller följande i naturreservatet.

Det är förbjudet att

1. uppföra ny byggnad;
2. uppföra mast, antenn, torn eller annan liknande anläggning;
3. dra fram ny mark- eller luftledning;
4. anlägga väg eller parkeringsplats;
5. spränga, schakta, muddra, tippa eller fylla ut med massor;
6. ta bort stenmur eller röse;
7. dika, dikesrensa eller dämma;
8. anordna upplag;
9. slutavverka, gallra, röja, plantera eller utföra annan skogsvårdsåtgärd;
10. skada eller bortföra dött träd såsom torraka, vindfälle eller låga;
11. bedriva täkt i någon form, kommersiellt eller för husbehov, av berg, sten eller jord;

12. använda kemiskt eller biologiskt bekämpningsmedel;
13. tillföra gödselmedel;
14. plantera in för trakten främmande växt- eller djurart;
15. kalka mark;
16. framföra motordrivet fordon;

Det är vidare förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd

17. kalka vatten;
18. bedriva betesdrift i lövskogen.

Följande får dock utföras utan hinder av föreskriften

- A4: Förvaltarens anläggande av *P-plats* enligt bifogade skötselplan;
- A5: Fortsatt tippning av *lekgrus* i vattendraget i reservatets nordligaste del efter samråd med reservatets förvaltare;
- A7: Rensning av befintliga *åkerdiken* (skötselområde 2 i bifogade skötselplan) i samråd med förvaltaren;
- A8: Tillfälliga *upplag* för förvaltningen och för skötseln i övrigt av områdets betesmarker;
- A9,10: Förvaltarens avverkning av områdets *granskogar* enligt bifogade skötselplan;
- A9,10: Förvaltarens avverkning av *träd* samt röjning i vissa bestånd enligt bifogade skötselplan;
- A9,10: Röjning i *betesmark* enligt bifogade skötselplan;
- A9,10: Förvaltarens underhåll av reservatets *stigar*;
- A13,15: Gödsling och kalkning av *åkermark* (skötselområde 2 i bifogade skötselplan);
- A16: Användning av *motordrivet fordon* enligt vad som behövs vid förvaltningen av reservatet, vid skötseln av reservatets betes- och åkermarker och för uttransport av fälld älg;
- A18: *Bete* i vissa bestånd enligt bifogade skötselplan.

Vidare får normalt underhåll av *befintlig kraftledningsgata och telefonledningsgata* utföras utan hinder av reservatsföreskrifterna.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet för ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla intrång.

Ägare och annan rättighetshavare förpliktas tåla att förvaltaren, eller den förvaltaren utser enligt särskilt avtal, vidtar följande åtgärder i enlighet med bifogad skötselplan för att tillgodose syftet med naturreservatet:

1. utmärkning av reservatets gräns;
2. uppsättande av informationsskyltar;
3. anläggande och märkning samt underhåll av stigar;
4. röjning och avverkning av gran m.m. i biotopvårdande syfte;
5. öppethållande av reservatets inägor med åkerbruk, bete, slätter och röjning;
6. uppföljning av mål och åtgärder genom mätningar, inventeringar och liknande.

Skötsel av inägorna genom bete, röjning m.m. enligt skötselplanen skall ombesörjas av förvaltaren endast i den mån berörda markägare eller nyttjanderättshavare ej vidtar dessa åtgärder.

Markägare m.fl. kan i övrigt beredas tillfälle att utföra skötselplanens åtgärder såsom avverkning genom att ett särskilt avtal därom upprättas med förvaltaren.

Utfallande gagnvirke vid åtgärder enligt B1-6 tillfaller förvaltaren av reservatet.

C. Ordningsföreskrifter för allmänheten med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken och 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Utöver vad som är föreskrivet enligt andra författningar gäller följande för allmänheten i naturreservatet.

Det är förbjudet att

1. skada berg, sten eller jord genom att borra, hacka, gräva eller liknande;
2. framföra motordrivet fordon;
3. göra upp eld;
4. tälta;
5. plocka eller gräva upp växter;
6. samla in växter eller djur;
7. tillvarata eller på annat sätt skada torraka, låga eller vindfäälle eller skada levande träd och buskar;
8. medföra okopplad hund;
9. anordna orienteringstävling eller sätta upp fast orienteringskontroll.

Föreskrifterna utgör dock inte hinder för plockning av bär och matsvamp för egen konsumtion.

Föreskrifterna skall i tillämplig omfattning även gälla för markägare och innehavare av särskild rätt till mark i reservatet. Här avses dock ej inskränkningar i fastigheternas användning för jord- och skogsbruk, jakt etc, som i förekommande fall regleras i punkt A ovan.

D. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet och beslut om förvaltare av reservatet enligt 3 resp. 21 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken mm.

Länsstyrelsen fastställer härmed skötselplan (bilaga 3) för naturreservatets långsiktiga vård.

Länsstyrelsen utser vidare Stiftelsen för Västsvenska Fritidsområden till förvaltare av naturreservatet. Förvaltningen innebär ansvar för genomförandet av de åtgärder som anges i skötselplanen och som markägare m.fl. förpliktas tåla enligt föreskrifterna i punkt B ovan.

Beskrivning av naturreservatet

Naturförhållanden mm

Öster om Alafors inramas det öppna jordbrukslandskapet av lövskogsklädda bryn och kullar. Söderut i detta landskap har en mindre å skurit ner en djup ravin i de lösa sedimentlagren. De öppna betesmarkerna kring ån brukar benämnas Risheds ängar eller Anfrids dalar. Mot söder övergår betesmarken i lövskog på ömse sidor om vattendraget: ett ca 30 hektar stort område med orörd och artrik ädellövskog, ofta benämnd Ulvstorps lövskogar. Den rika floran har sannolikt sin orsak i den lokala förekomsten av basisk bergart (ultramafisk metabasit) och kanske skalgrus i leran. Kontrasterna i området är starka, med karg ekkratt på höjdområdenas tunna moräntäcke och frodig lövvegetation på dalgångens glaciala finlera.

Risheds ängar är ett naturskönt område som präglas av öppna betesmarker med en bård av al längs ån och rikligt med vildapel, hägg och nypon på flera slänter. Ett par små, branta dalsänkor vindlar sig ned mot bäcken. Delar av betesmarkerna bär spår av gödsling, men fläckvis uppträder naturbetesmark med arter som svinrot, darrgräs och gullviva.

Ulvstorps lövskogar karakteriseras av stor variation i träd- och buskskiktet. Förutom eken finner man ett flertal trädslag såsom ask, alm och lind. Många av träden är gamla och grova, och vissa exemplar av asp, björk, sälg och rönn lär tillhöra de grövsta i kommunen. Förekomsten av hålträd samt lågor, torrakor och annan död ved är påtaglig. I buskskiktet ingår bl.a. hassel, hägg och videarter, och ställvis förekommer rena hässlen. Fältskiktet domineras i de rikare delarna av nordlundarv med inslag av arter som gullpudra, blåsippa och strutbräken.

Vattendraget utgör en mindre gren i Sköldsåns avrinningsområde. Åns nedre lopp utgör lekområde för lax och havsöring, och den sistnämnda kan enligt uppgift även vandra upp till reservatet. Inne i lövskogspartiet forsar bäcken ställvis fram ganska brant med ett mindre vattenfall, som dock inte lär utgöra något vandringshinder för öringen. I bäcken finns även elritsa, stationär öring och ål. Forsärlan häckar här.

Floran inrymmer ett stort antal s.k. *signalarter*, dvs. arter som indikerar att området har högt naturvärde, varav främst sådana som är knutna till rikare lövskog. Som exempel kan nämnas lavarna rostfläck och lunglav, fällmossa och grov fjäddermossa, rävticka samt trolldruva, ormbär och bäckbräsmå.

Fågelfaunan är artrik och innehåller flera av lövnaturskogens arter såsom kattuggla, stjärtmes och stenknäck. Hålträden är många, och av t.ex. hackspettar häckar mindre hackspett, större hackspett, gröngöling, och spillkråka. På Risheds ängar tillkommer några av odlingslandskapets arter, t.ex. tofsvipa och tornfalk. Fyra *rödlistade fågelarter*, dvs hotade eller sällsynta arter, förekommer i reservatet: skogsduva, mindre hackspett, nötkråka och bivråk.

Till områdets kvaliteter för *friluftsliv* bidrar den stora variationen av tilltalande naturmiljöer i ett småskaligt, strövvänligt landskap: bäckdalar, bergbranter, ängsmarker och vildvuxen lövskog. På våren ger blom- och fågelrikedomen höga upplevelse- och identitetsvärden. Blommande hägg och vildapel bidrar då också till att ytterligare försköna området. Från berget i västra delen har man vid utsikt över lövskogen och angränsande kulturmarker.

Störst betydelse har Rished som närströvområde för Alafors. Med förbättrad tillgänglighet och information bör området också kunna fungera som utflyktsområde för mer långväga besökare i regionen.

Markanvändning

På den ekonomiska kartan från 1890-talet beskrivs Risheds ängar som slåtteräng, och även en mindre del av den nuvarade lövskogen – en smal zon längs ån – var vid denna tid slåtteräng. Lieslåttern pågick ännu så sent som i början av 1950-talet inom delar av Grunne 4:1.

Dagens lövskogar på Ulvstorp-Grunne i reservatet beskrivs däremot även på 1890-talets karta som i huvudsak lövträdsbevuxna.

Naturskogen i området är sedan länge opåverkad av *skogsbruk*. Uppgifter finns om gallringar senast på 1940-talet. De flesta gamla, grova avverkningssstubbar av ek, som finns spridda i området, torde härröra från denna tid. På Grunne 1:4 har i senare tid två stora ekar skänkts till bygget av ostindiefararen. I reservatet ingår av arronderingsskäl också några mindre granplanteringar från 1950-talet och senare.

Reservatets *betesmarker*, lokalt benämnda Anfrids dalar, Sigrids dalar och Sör-ängerna, betas till huvuddelen med nötkreatur. På Grunne 4:1 betar djuren från den egna mjölkbesättningen. I övrigt arrenderas numera betet av bl.a. gårdar i Björbäck. Den nordligaste delen väster om ån betas dock av hästar (Österängs ridklubb m.fl.), och även i reservatets sydöstra del finns hästbetade hagmarker (Ulvstorps ridskola m.fl.).

Som *fiskevårdsåtgärd* har Ale-Fiskarna enligt uppgift tillfört lekgrus i vattendraget intill vägen i reservatets nordligaste del. Kalkning av området har ej ansetts behövlig, och något fiskevårdsområde finns inte bildat. *Jakt* sker i området på såväl småvilt som klövvilt.

Delar av området utnyttjas för *ridverksamhet*, och flera ridanläggningar har verksamhet i omgivningarna.

En *kraftledning* (10 kV) löper genom en mindre del av reservatet.

Av kulturhistoriskt intressanta spår och lämningar i reservatet finns t.ex. ett antal mindre *stenmurar* i såväl tidigare som nu gällande fastighets- och ägogränser. Hembygdsföreningen har skyltat ett par *boplatser* i området: Ingeborgs lycka och Lill-Annas torpruin.

Den enda registrerade *fornlämningen* i området, Kyrkvägsstenen, utgörs av en bro över vattendraget i norra delen av Risheds ängar: ett 3,5 meter långt stenblock med årtalet 1775 inhugget (övrig kulturhistorisk lämning, RAÄ nr 92). Inom reservatet har Kyrkvägen en vacker sträckning i lövskogen på sluttningen väster om ån.

Reservatets avgränsning

Reservatet har avgränsats så att hela det sammanhängande lövskogsområdet ingår, men däremot ej intilliggande, planterade granskogsbestånd. Av arronderingsskäl ingår dock några mindre, inne i lövskogen belägna, planterade granbestånd.

Norr om lövskogsområdet ingår den öppna, betade bäckravinen fram till allmänna vägen. Den brukade åkermarken på ömse sidor om ravinen faller däremot utanför reservatet.

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALAND

Litteratur m.m.

Appelqvist, T. 1989. *Lövskogar i Ale kommun*. Länsstyrelsen i Älvsborgs län 1990:8.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Rapport 2003:53. *Den tätortsnära naturen i Göteborgsregionen*. Program för skydd av tätortsnära naturområden. Rapport till regeringen.

Jordartskartan 7B Göteborg NO, SGU serie Ae nr 40.

Berggrundskartan 7B Göteborg NO, SGU serie Af nr 136.

Muntliga uppgifter av berörda markägare och arrendatorer.

Planeringsbakgrund

I naturvårdsplanen 1974 för dåvarande Älvsborgs län beskrivs Rished som "bäckdal med lövskog" och uppges ha särskilda botaniska, sociala och landskapsbildmässiga värden. Risheds betesmarker ingår vidare i det bevarandeprogram för odlingslandskapets natur- och kulturvärden som togs fram i samma län år 1993: "Genom bete väl exponerat ravinsystem och förekomst av naturlig fodermark, klass 3". Lövskogarna i området har avgränsats och beskrivits i Skogsvårdsstyrelsens inventering av s.k. nyckelbiotoper: tre nyckelbiotoper bildar här ett 27 hektar stort, sammanhängande område.

Vattendraget och dess närmaste omgivning ingår i det större området "Göta och Nordre älvs dalgångar" som utgör riksintresse för naturvård (NRO 14122). Riksintresset motiveras bl.a. med funktionen som vandringsled och reproduktionslokal för lax och havsöring samt förekomsten av raviner med artrik ängsmark och lövskog.

Den kommuntäckande översiktsplanen, antagen år 1992, anger "område med annan bestående (opreciserad) markanvändning; skogsbruk, mindre jordbruk m.m." Arbete på ny översiktsplan pågår i kommunen.

Reservatsområdet berörs av väggkorridorer enligt två utbyggnadsalternativ för väg 45. De två alternativen - nr två och fyra enligt väg- och järnvägsutredningen för delen Lärje-Älvängen, april 2002 - är dock inte förordade i den pågående planeringen.

I det program för skydd av tätortsnära naturområden i Göteborgsregionen som redovisades till regeringen år 2003 utgör lövskogarna och de betade ravinerna vid Rished-Ulvstorp ett av det 40-tal områden som föreslås få ett skydd som naturreservat.

Skälen för reservatsbildning

De naturvärden som ligger till grund för reservatsbildningen utgörs främst av

- *orörd lövskog med rik flora och fauna;*
- *betad ravin med botaniskt intressant ängsmark;*
- *vattendrag med för faunan värdefulla miljöer.*

Inom ramen för miljö kvalitetsmålet Levande skogar har regeringen gjort bedömningen att ytterligare 320 000 hektar skogsmark i landet bör skyddas som naturreservat fram till år 2010, räknat från 1998. För länet Västra Götalands del har bedömts att detta motsvarar ca 18 000 hektar. Skyddet av Rished-Ulvstorps lövskogar utgör ett led i arbetet med att uppnå detta miljömål.

En viktig förutsättning för att värdena även på längre sikt ska kunna bevaras eller utvecklas är att skogen i huvudsak lämnas till fri utveckling mot *naturskog* med ökande andel gamla träd och död ved; ett syfte med reservatsbildningen är att skogen ska bevaras väsentligen orörd.

Reservatsbildningen syftar även till att bevara den öppna, betade ravin som lövskogen norrut successivt övergår i. Ravinen har, förutom särskilda botaniska värden, betydelse för landskapsbilden öster om Alafors. Reservatsbildningen bidrar därmed till att uppfylla miljö kvalitetsmålet Ett rikt odlingslandskap.

Det omväxlande landskapet med lövskog och betesmarker i kuperad terräng gör området attraktivt för friluftsliv. Även det intressanta växt- och djurlivet utgör en viktig förutsättning för områdets värde för friluftslivet.

Föreskrifterna för reservatet bör utformas så att åtgärder som kan påverka områdets naturvärden negativt regleras. Exempel på sådana åtgärder är

- avverkning och andra skogsbruksåtgärder såsom bortforsling av vindfällen, lågor eller torrakor i lövskogen
- upphörd hävd, gödsling eller igenplantering av betesmarken
- sönderkörning av fuktiga-blöta markområden
- plockning och insamling av hotade växt- och djurarter
- nybebyggelse samt framdragning av vägar, kraftledningar etc.
- vattenreglering, vattenuttag, kulvertering, grävning i vattendrag, skogsavverkning längs vattendrag, försämring av vattenkvaliteten.

Med anledning av områdets funktion som *närströvsområde* och dess potential som *utflyktsområde* i Göteborgsregionen, bör särskild omsorg ägnas information till allmänheten om natur- och kulturvärdena i området. För att friluftslivets intressen ska kunna tillgodoses utan att naturvärdena påverkas negativt bör en lämplig stig-slinga märkas ut och underhållas.

Ärendets beredning

Naturskyddsföreningen inkom den 18 juni 2002 till Länsstyrelsen med förslag om att lövskogar och ängar vid Rished-Ulvstorp snarast skulle avsättas som naturreservat. Under det följande året utreddes - inom ramen för projektet om skydd för tätortsnära naturområden i Göteborgsregionen - lämpligheten av att bilda naturreservat i området, och inledande kontakter togs med berörda markägare.

Värdering och förhandling med markägare om ersättning påbörjades under våren 2005.

Förslag till beslut har remitterats den 13 juni 2005, varvid samtliga markägare m.fl. tillställts särskilt föreläggande i enlighet med områdesskyddsförordningen. Den 15 september 2005 tillställdes motsvarande föreläggande delägare i samfälligheter och andra innehavare av särskild rätt till mark i området.

Yttrande har inkommit från *Ale kommun*, som ställer sig positiv till reservatsbildningen och lämnar vissa detaljsynpunkter angående skötseln, tillgängligheten m.m. *Vattenfall* har inget att erinra mot förslaget, medan *Vägverket* påpekar att alternativa vägkorridorer för väg 45 berörs. Dessa korridorer är dock inte förordade men skulle enligt verket kunna redovisas som en del av ärendets planeringsbakgrund. Vidare påpekar Vägverket att reservatsgränsen vid Lv 1968 måste dras på sådant avstånd att vägskötsel och framtida upprustning inte förhindras. *SGU* tillstyrker och föreslår bl.a. att det i reservatet informeras om hur raviner och skred bildas. Även *Naturskyddsföreningen i Ale* tillstyrker men anser att granen i området omgående skall avlägsnas. Föreningen framför också synpunkter på ridning samt stigdragning och -skötsel och föreslår att reservatet utökas med ett angränsande, nedblåst granbestånd, där istället lövskog bör dras upp. Vidare anser föreningen att jakt på småvilt och jakt med hund skall vara förbjuden i området. Om småviltjakt ändå tillåts bör fasta fällor förbjudas.

Någon erinran från *berörda markägare* mot reservatsbildningen har inte kommit in. Ägarna till *Ulvstorp 1:3* lämnar dock förslag om viss gränsjustering samt motsätter sig att planerad ridväg dras över fastigheten. Även ägaren till *Rished 9:1* föreslår gränsjusteringar. Beträffande reservatets *P-plats* föreslås i skrivelse från Östergårdens vägförening ett nytt läge invid väg 1968.

Med anledning av vad som framkommit vid remissbehandlingen har förslaget reviderats något. Synpunkter från Ale kommun, Vägverket och Östergårdens vägförening kan därigenom anses tillgodosedda. Vidare har gränsjusteringar gjorts i huvudsak i enlighet med markägarnas förslag; dock har en ridå längs vattendraget bibehållits i reservatsområdet inom norra delen av Rished 9:1. Förslaget om ridväg genom reservatet har utgått.

Beträffande nytt läge för P-plats och informationstavla invid väg 1968 har samråd på platsen ägt rum med företrädare för Vägverket, Ale kommun, Västkoststiftelsen och berörd markägare.

Länsstyrelsens bedömning

Som framgår av ovanstående har naturmiljöerna vid Rished betydande värden för naturvård och friluftsliv, knutna främst till lövskogarna, ängsmarkerna och vattendraget.

Inte bara åtgärder inom den pågående markanvändningen – skogs- och jordbruket – är av betydelse för områdets framtida utveckling. Läget i en expansiv del av Göteborgsregionen medför också att området kan komma att beröras av infrastrukturutbyggnad, ny bebyggelse m.m. Enligt Länsstyrelsens mening föreligger emellertid ett stort allmänt intresse av att bevara områdets särskilda värden, och ett lämpligt skydd bör därför övervägas.

Såväl ett förbud mot skogsbruk i områdets lövskogar som behovet av ett starkt skydd mot olika former av exploatering innebär enligt Länsstyrelsens mening att ett långsiktigt skydd i form av naturreservat är motiverat. Därigenom ges också möjligheter att utge ersättning för intrånget i pågående markanvändning.

Enligt 7 kap. 25 § MB skall vid beslut om bildande av naturreservat hänsyn tas till enskilda intressen. En inskränkning i enskilds rätt att använda mark eller vatten får inte gå längre än vad som krävs för att syftet med skyddet skall tillgodoses. Efter som ett viktigt syfte med föreliggande reservatsbildning är att bevara lövskogsbiotoperna orörda, innebär beslutet att ekonomiskt skogsbruk inte är möjligt att bedriva fortsättningsvis. Föreskrifterna har anpassats för att tillgodose detta syfte.

Någon erinran mot reservatsbildning har inte framförts av markägarna vid remissbehandlingen. Flertalet av markägarnas detaljsynpunkter har, som ovan nämnts, tillgodosetts.

Även övriga remissinstansers synpunkter får i huvudsak anses tillgodosedda. Länsstyrelsen anser dock att det inte finnas tillräckliga skäl att, såsom föreslagits, f.n. inskränka jakten; underlag som visar att naturmiljön eller friluftslivet i detta område skulle påverkas negativt av att viss jakt även fortsättningsvis utövas i området saknas.

Vid en slutlig avvägning mellan enskilda och allmänna intressen finner Länsstyrelsen de föreslagna reservatsföreskrifterna vara erforderliga med hänsyn till reservatets syfte. Av samma skäl finner Länsstyrelsen den föreslagna reservatsgränsen vara ändamålsenlig.

Genom att naturreservat bildas kan hushållningsbestämmelserna i 3 kap. miljöbalken om en från allmän synpunkt lämplig markanvändning anses tillgodosedda. Reservatsbildningen får vidare anses förenlig med intentionerna i kommunens översiktsplan.

Upplysningar

Intrångsersättning m.m.

Enligt 31 kap. 4 § miljöbalken har fastighetsägaren rätt till ersättning om mark tas i anspråk eller pågående markanvändning genom reservatsbildningen avsevärt försvåras inom berörd del av en fastighet.

Om någon överenskommelse om ersättning inte träffas, ankommer det på den som vill göra anspråk på ersättning eller kräva inlösen att väcka talan hos Miljödomstolen om detta. Enligt 31 kap. 13 § miljöbalken gäller att sådan talan skall väckas inom ett år från det att reservatsbeslutet vunnit laga kraft, annars går rätten till ersättning eller inlösen förlorad.

Ytterligare inskränkningar mm

Om det framgent visar sig finnas nya skäl eller behövas ytterligare inskränkningar för att uppnå syftet med skyddet, får Länsstyrelsen enligt 7 kap. 5 § 3 st. MB meddela särskilt beslut om detta.

Upphävande och dispens

Om det finns synnerliga skäl får Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 7 § 1 st. MB upphäva meddelad föreskrift för reservatet eller upphäva reservatet i sin helhet. Finns det särskilda skäl får Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 7 § 2 st. MB meddela dispens från gällande föreskrifter.

Beslut om upphävande eller dispens får enligt 7 kap. 7 § 4 st. MB meddelas endast om intrånget i naturvärdet kompenseras i skäligen utsträckning. Vidare gäller enligt 7 kap. 26 § MB att dispens från gällande föreskrift endast får meddelas om det är förenligt med föreskriftens syfte.

Påföljder

Enligt 29 kap 8 och 9 §§ MB gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap 5 och 30 §§ MB kan medföra straffansvar.

Kungörelse

Detta beslut skall kungöras i ortstidning (Göteborgs-Posten). Sakägare skall anses ha fått del av beslutet den dag kungörelsen var införd i tidningen.

Beslut skall, vad gäller föreskrifterna för allmänheten, även kungöras i länets författningssamling.

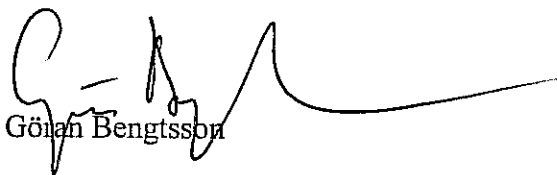
Ikraftträdande

Föreskrifterna för allmänheten träder i kraft tre veckor efter den dag författningen utkommit från trycket; dessa föreskrifter gäller då omedelbart även om de överklagas. Övriga föreskrifter gäller från den dag beslutet vinner laga kraft.

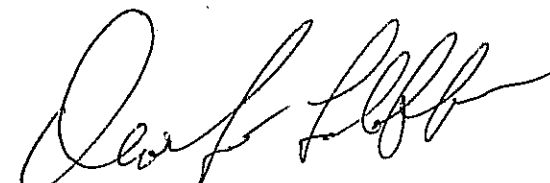
Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet. Den som har rätt att överklaga skall göra det inom tre veckor från den dag vederbörande fått del av beslutet, se bilaga 6.

I detta ärende har länsöverdirektören Göran Bengtsson beslutat och naturvårdsintendenten Thorbjörn Schafferer varit föredragande. I den slutliga handläggningen har även Jonas Ledelius, rättsenheten, Peter Abrahamsson, samhällsbyggnadsenheten, Jan-Gunnar Lindgren, kulturmiljöenheten, samt enhetschefen Sven Swedberg, naturvårdsenheten, deltagit.

Göran Bengtsson

Thorbjörn Schafferer

Bilagor

- Bilaga 1. Översiktskarta
- Bilaga 2. Beslutskarta
- Bilaga 3. Skötselplan
- Bilaga 4. Förteckning över fastigheter samt markägare m.fl.
- Bilaga 5. Sändlista
- Bilaga 6. Hur man överklagar